

ULKOASIAINMINISTERIÖ

RYHMÄ: 53

OSASTO: R₂

ASIA: f.

Pietarissa olevan pääkonsulin viraston rap. n:o 1.

Pääkonsuli Westerlund.

1/2 1935.

SUOMEN PÄÄKONSULIN VIRASTO

Pietarissa, tammikuun 4 p:nä 1935.

PIETARI.

N^o *12.*

Ulkoasiainministeriölle.

3 255 hae.

35

7/1-35

Asia: Pääkonsulinviraston raportti N° 1.

53 Rr f.

Tämän ohella Pääkonsulinvirasto kunnioittaen lähettää Lähetystölle raporttinsa N° 1, joka sisältää asian:

"Pietarin konsulikunta ja Kirowin murhajuttu."

E. von Westersteden
Pääkonsuli.

Erittäin salainen.

PIETARI

PÄÄKONSULIN VIRASTO.

SSA OLEVA LAHEINSSA

Salainen.

RAPORTTI n:o 1.

Pietari ssa 1 p:nä tammi kuuta 1935.

3 255 he. 35

57/1.35

Asia: Pietarin konsulikunta ja
Kirowin murhajuttu.

53 R2 f

Siinä syytekirjelmässä, jonka Kirowin murhajutussa allekirjoittivat jouluk. 25 p. Neuvostoliiton prokuraattorin apulainen Vyshinski ja tärkeimpien asiain tutkija prokuraattorin luona Sheinin sekä vahvasti Neuvostoliiton prokuraattori Akulow, on m.m. seuraava, huomiota herättävä kohta, joka tähän suomen - nettakoon virallisesti julkaistusta yhteenvedosta:

- Tutkimuksissa on todettu, että syytetty Nikolajew, "Pietarin keskuksen" jäsenen, syytetyn Kotolynowin houkuttelemana, oli tuon tuostakin käynyt Pietarin - konsulin luona, jonka kanssa oli neuvotellut tämän ryhmän avustuksen mahdollisista muodoista ja jolle Nikolajew antoi tietoja joistakin konsulia kiinnostavista asioista:

" - - - Minä mainitsin, kertoi Nikolajew jouluk. 20 p. antamassaan todistuksessa, että me aina olimme valmiit auttamaan konsulia oikeilla tiedoilla siitä, mitä Neuvostoliitossa tapahtuu. Tällöin minä pidin silmällä keskustelua Shatskin ja Kotolynowin kanssa siitä, miten välttämätöntä oli kiinnostaa konsulinvirastoa neuvostovastaisilla

JAKELUOHJE:

Ministeriön harkinnan mukaan.

Jakeluohejemalleja:

Tavallinen.

Tavallinen ja lisäksi ministeriölle.

Ei ulkomaanedustuksen tiedoituksiin.

Ei ulkomaanedustuksen, mutta ulkoasiainministeriön tiedoituksiin.

aineksilla Neuvostoliiton sisäisestä tilasta.

Lisäksi minä pyysin konsulia antamaan meille ai - neellista avustusta, huomauttaen hänelle, että häneltä saamamme rahat palautamme hänelle heti kun raha-asiamme muuttuvat.

Kun seuraavan - kolmannen tai neljännen - kerran tavattiin konsulinviraston talossa, niin konsuli ilmoit - ti minulle suostuvansa täyttämään pyyntöni, ja antoi mi - nulle 5.000 ruplaa.

Tällöin hän sanoi voivansa järjestää yhteyden Trotskin kanssa, jos minä annan hänelle ryhmältä jonkun kirjeen Trotskille toimitettavaksi.

Keskustelustani konsulin kanssa minä ilmoitin koto - lynowille, luovuttaen hänelle saamistani 5.000 ruplasta 4.500 ruplaa, ja 500 ruplaa pidätin itselleni."

Täten - jatkuu syytekirjelmä - tämän Pietarissa toimi - neen vastakumouksellisen terroristisen ryhmän tarkoitusperät ja menettelytavat täysin soveltuvat niihin, joita ovat noudatta - neet kansan julkiset viholliset - valkokaartilaiset, tilanomis - taja-kapitalistiset emigranttijärjestöt -, "Venäläinen yleissoti - laallinen liitto" ja "Venäläisen totuuden veljeskunta" (deniki - niläiset), jotka julkisesti ovat propagoineet terroria ja jär - jestelmällisesti lähettäneet Neuvostoliiton alueelle agentejaan järjestämään ja toimeenpanemaan terroristisia tekoja neuvosto - vallan edustajia vastaan sekä tehneet V.V. Vorowskin ja P.L. Voikowin murhat. -

jouluk. 30 p. julaistiin Pietarin lehdissä korkeimman oikeuden sotakollegion Pietariin vartavasten saapuneiden jäsenten Ulrichin, Matulewitschin ja Goratsshewin allekirjoittama tuomio, jossa kuolemanrangaistus langetetaan 14 :lle Kirowin murhasta syytetyille.

Tässä tuomiossa toistetaan m.m. tuo insinuatio konsulikuntaa vastaan seuraavin sanoin:

- Neuvostoliiton korkeimman oikeuden sotakollegion matkistunnossa on todettu, että tämä maanalainen vastakumouksellinen terroristiryhmä, luottamatta rikollisten tarkoituksensa toteuttamiseen vain sisäisin terroristisin esiintymisin, ryhtyi suoranaisesti pelaamaan panoksella, jona oli ulkovaltioiden aseellinen interventio.

Tämän ryhmän toimeksiannosta - sanotaan tuomiossa - L.V. Nikolajew tuon tuostakin kävi Pietarin - konsulin luona, jonka kanssa neuvotteli tämän avun mahdollisista muodoista ja jolta L.V. Nikolajew sai vastakumouksellisen terroristisen ryhmän tarpeisiin 5,000 ruplaa.

Nämä viralliset tiedot tulivat Pietarin konsulikunnalle tietysti täydellisenä yllätyksenä. Konsulikunnan jäsenet eivät saattaneet uskoa, että kukaan kollegoista olisi voinut ryhtyä moisiin suhteisiin, joitten seurausten saattoi jo ennakolta arvata käyvän lievimmin sanoen epävarmoiksi.

Ensimmäinen näkyvä seuraus oli konsulikunnan joutuminen

yleisön silmissä epäluulojen alaiseksi (minkä eritoten Saksan pääkonsuli totesi oman virastonsa ja lisäksi Puolan konsulaatin suhteen). Konsulikunnassa heräsi heti spontanisesti ajatus, että neuvostoviranomaiset olisi saatava julkisesti peruuttamaan konsulikuntaan täten kohdistettu syytös, mikäli se ei koskenut muita kuin mahdollisesti yhtä konsulia, jonka nimeä - jos asiassa todellakin olisi perää - ei kuitenkaan haluttu vaatia julkisuuteen.

Tätä ja muitakin samaan yhteyteen kuuluvia asioita käsittelemään kokoontui konsulikunta vanhimpansa, Tanskan pääkonsulin Schröderin luo jouluk. 30 p. klo 11.30. Kokouksesta puuttuivat vain Viron pääkonsuli Varma, joka oli matkustanut Tallinnaan, ja Latvian konsuli Bisseneks.

Kokouksessa tuli yllätyksenä tunnetuksi, että vähää ennen sen alkua Moskovasta saapuneessa junassa oli tullut Pietariin Latvian sikäläisen lähetystön edustaja ilmoittamaan Latvian konsulille Bisseneksille, että hänen, neuvostohallituksen vaatimukselta, on poistuttava Neuvostoliiton alueelta 48 tunnin kuluessa, joka määräaika päättyi jouluk. 31 p. klo 24. Tässä näytti olevan muuan syy hra Bisseneksin poissaoloon konsulikunnan kokouksesta.

Asiain näin ollen ja nimenomaan senvuoksi, ettei ollut vielä pätevää tietoa hra Bisseneksin poistumisen varsinaisesta syystä, konsulikunta yksimielisesti päätti vielä toistaiseksi olla vaatimatta viranomaisilta julkista peruutusta konsulikunnan osaksi tulleeseen häväistykseen, ja päätti uudestaan kokoontua neuvotte-

luun kohta uudenvuoden päivän jälkeen (tammik. 2 tai 3 p.).
Vielä keskusteltiin kokouksessa siitä etikettikysymyksestä, olisi-
ko konsulikunnan in corpore mentävä rautatieasemalle hra Bisse-
neksiä saattamaan, mitä puolsivat nimenomaan Englannin ja Saksan
pääkonsulit, toisten vastustaessa, koska arvelivat sen aiheutta-
van tarpeetonta huomiota. Saattamisesta ei tullutkaan mitään,
kun hra Bisseneks ei saanut rautatielippua Tallinnaan, jonka
kautta hän aikoi matkustaa, ja kun hän Tallinnan junalla ei
olisi ehtinyt poistua neuvostoalueelta ennen klo 24.^{x/} Hra Bisse-
neks senvuoksi aivan viime tingassa päätti matkustaa Helsingin
kautta ja tästä hra B. ilmoitti puhelimitse allekirjoittaneelle,
jolta pyysi kuorma-autoa tavarain kuljetusta varten Suomen ase-
malle.

Mistä olisi saattanut johtua hra Bisseneksin oletettu
puuttuminen salaisen sinowjewilaisen järjestön politiikkaan?
Se, ilmeisesti konkreettinen, seikka, että hän konsulin ominai-
suudessa yritti hnakkia tietoja Neuvostoliiton sisäisistä oloista,
ei tietysti ole katsottava miksiäkään viaksi, vaan pikemminkin
tietysti ansioksi. Mutta se, että hän konsulina olisi voinut
asettua yhteyteen salaisen terrorijärjestön kanssa, tuntuu vai-
keasti uskottavalta.

Tosin hra Bisseneks kertoi viime marraskuun lopulla m.m.
allekirjoittaneelle olevansa enemmän venäläinen kuin lättiläinen,
koska äidinkieltensä alkuaan oli ollut venäjä ja koska koulutuk -

x/ Kerrotaan, että neuvostohallituksen määräaikaehtoon sisältyi uhkaus,
että myöhästymisestä voisi olla seurauksena se, ettei hra B:n
poistumisesta neuvostoalueelta tulisikaa mitään.

sensakin oli ollut yksinomaan venäläistä. Myöhemmällä iällään hän sitäpaitsi sanoi olleensa venäläinen vallankumouksellinen, kuuluen Venäjän sosialisti - vallankumoukselliseen puolueeseen. Tästä, teoreettisesti katsoen, ei olisi kovin pitkä matka sinowjewilais-trotskilaiseen suuntaan kommunistisessa puolueessa. Ja kun hra Bisseneksillä saattoi olla vanhoja puoluetovereita mainitulla suunnalla, niin voisi ehkä olettaa, että hänen sympatiansa saattoivat kohdistua sinne päin.

Pietarin konsulikunta puolestaan ei anna Bisseneksin tapaukselle toistaiseksi mitään varsin suurta poliittista tai sensationellista merkitystä. Se käsitys on vallalla, että tämä tapaus ei sinänsä sen pahemmin koske konsulikuntaa, vaan on lähinnä hra Bisseneksin oma yksityisasia ja epäilemättä myös osaltaan hänen ja hänen maansa hallituksen välinen asia, joka sekään ei kuulu toisille. Neuvostoviranomaisten kantaa taas näyttää kuvaavan ulkokomissariaatin takäläisen asiamiehen Wainsteinin sanat eräälle kollegalle: "Teitä on täällä kymmenen konsulia; jos yksi heistä menettelee epäkorrektisti, niin toiset saavat olla huoletta."

Mutta tässäpä juuri onkin se pieni riidan aihe, joka vielä näyttää vaativan selvitystä konsulikunnan ja hra Wainsteinin välillä. Sillä konsulikunta haluaa neuvostovallan takaa julkisesti tunnustettavan, että nykyään (eli siis hra Bisseneksin poistuttua Pietarista) Pietarissa oleva konsulikunta ei ole antanut mitään aihetta edelläkerrotunlaisiin, julkisudessa näkyneisiin syytösluontoisiin väitteisiin ja toteamuksiin.

Asian laatuun katsoen allekirjoittanut rohkenee toivoa, että Ministeriö ei päästäisi julkisuuteen hra Bisseneksin nimeä; tšekäläisen konsulikunnan mielestä se kuuluu joko Latvian tai Neuvostoliiton asianomaisille viranomaisille. Täällä nimeä ei ole vielä julkaistu.

X X

X

3/1.

Tänään kävi luonani Latvian Moskovan - Lähetystön neuvos Juris Filholds. Hän kertoi todenneensa hra Bisseneksin viatton muuden: hra B. ei ollut tuntenut Kirowin murhaajaa Nikolajewia; hänellä ei ole ollut miltään taholta tehtävänä asettua yhteyteen tšekäläisten puoluerhymitysten kanssa, joskin hänellä on voinut olla täällä vanhoja vallankumouksellisia tuttavuuksia, eikä hän ole kenellekään neuvostolaiselle antanut rahaa. Hra Stomjakow on Moskovassa luvannut, että hra Bisseneksin nimeä ei tulla julkisuudessa mainitsemaan, mutta silti hän oli huomauttanut, että "massojen rauhoittamiseksi" hra B:n poistuminen on välttämätön.

Lähetystöneuvos Filholds huomautti vielä, että hra Bisseneksin on edelleenkin täydellisesti "persona grata" Latvian hallitukselle.

Näin ollen tämä juttu näyttää kutistuvan mitättömäksi. Jää vain alussa siteeratuissa asiakirjoissa oleva herjaus konsulikuntaa vastaan. Toistaiseksi ei vielä ole tietoa konsulikun-

nan uudesta neuvottelukokouksesta. Lähetystöneuvos Filholds lie -
nee neuvotellut myöskin pääkonsuli Schrøderin kanssa.

Eino Teitelberg

Pääkonsuli.

ULKOASIAINMINISTERIÖ

RYHMÄ: 53

OSASTO: R 2

ASIA: f

Pietarissa olevan pääkonsulin viraston raportti n:o 2

v. t. Varakonsuli Nykopp

15/8 1935

SUOMEN PÄÄKONSULIN VIRASTO

Pietarissa, elokuun 16 p:nä 1935.

PIETARI

N° 732.

Ulkoasiainministeriölle.

42/263 Sal. 35.

20/8-35

3

Lii

ASIA

53

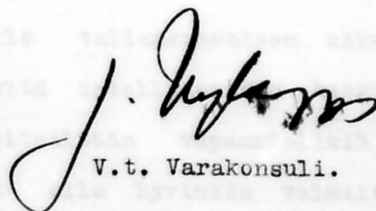
R2

f

Asia: Pääkonsulinviraston raportti.

Ohellisena Pääkonsulinvirasto kunnioittaen lähettää Ministeriölle raporttinsa N° 2, joka sisältää asian:

"XV fysiologinen kongressi ja neuvostopropaganda."

V. t. Varakonsuli.

PÄÄKONSULIN VIRASTO.

P I E T A R I

SSA OLEVA ~~MAKROUOSTA~~.

Salainen.

RAPORTTI n:o 2.

Pietari ssa 15 p:nä e l o kuuta 1935.

XV Fysiologinen kongressi ja
 Asia: neuvostopropaganda.

47/263 Sal. 35.	
20/8-35	9
53	R2 p.

Kominternin Moskovassa paraikaa pitämässä kokouksessa hyväksyttiin m.m. lukuisat ponnet, joiden mukaan kommunisti-puolueiden kaikissa maissa on yritettävä saada "pikkuporvariston intelligenssi" liittymään sosialistien ja kommunistien muodostamaan yhteisrintamaan fasismia vastaan. Vanhat bolshevikit muistavat hyvin kuinka tärkeätä osaa vallankumouksellinen intelligenssi näytteli Venäjällä vallankumouksen alkuvaiheilla, ja he tietävät myöskin, että intelligenssin keskuudessa on paljon poliittisilta mielipiteiltään vapaamielisiä ja radikaalisia aineksia, jotka saattavat olla hyvinkin valmiit "ymmärtämään" nykyistä järjestelmää Venäjällä.

Näin ollen Neuvostoliitto tällä hetkellä järjestää propagandansa porvarillisten maiden intelligenssiä silmällä pitäen, kovasti mainostaen Neuvostoliiton saavutuksia tieteen ja taiteen alalla. Siinä hengessä järjestettiin Pietarissa äskettäin pidetty XV fysiologinen kongressi, joka alusta alkaen muodostui suureksi reklaaminumeroksi Neuvostoliiton hyväksi.

Neuvostohallituksen kongressia varten myöntämät varat

JAKELUOHJE:

Tavallinen.

Jakeluohjelmalleja:

Tavallinen.

Tavallinen ja lisäksi ministeriölle.

Ei ulkomaanedustuksen tiedoituksiin.

Ei ulkomaanedustuksen, mutta ulkoasiainministeriön tiedoituksiin.

nousivat varsin luotettavalta taholta saadun tiedon mukaan 6 miljoonaan ruplaan, mistä huomattava osa käytettiin katujen ja teiden parantamiseen. Niinpä asfaltoitiin sopivia, eri kokouspaikkoihin johtavia katuja kaupungissa, ja valtatie Tsarskoje Seloon, joka vielä alkukesällä loppui noin 5 kilometrin päästä linnasta rakennettiin kiireesti valmiiksi. Hotellien kunnostaminen vaati niinkään huomattavia kustannuksia.

Mitä itse kongressiin tulee mainittakoon siihen saapuneen useampia satoja tiedemiehiä eri maista. Suomesta oli läsnä vain yksi edustaja, prof. G. von Wendt. Läsnä olleiden ulkomaalaisten mukaan ovat venäläiset tiedemiehet fysiologian alalla saavuttaneet varsin huomattavia tuloksia kuuluisan, Nobelin palkinnon saaneen professori Pavloffin kokeneella johdolla. Viimemainitun fysiologinen instituutti herätti erikoista huomiota ja oli kuvaavana esimerkkinä siitä, miten neuvostohallitus auliisti asettaa varoja tiedemiesten käytettäväksi, mikäli ne ovat saavuttaneet kansainvälistä mainetta.^{x/}

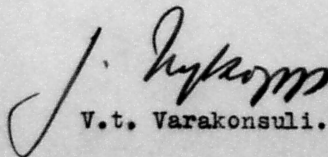
x/ Sotsialistitsheskoje Stroiteljstvo SSSR - niminen, tänä vuonna ilmestynyt julkaisu antaa m.m. seuraavia Neuvostoliiton tieteellisiä laitoksia koskevia numerotietoja:

	Tieteellisten laitosten lukumäärä.	Niissä toimivien tiedemiesten lukumäärä.
Koko Neuvostoliitto	1.050	72.800
Niistä teollisuuden alalla	260	29.800
maatalouden "	171	11.800
kuljetusten "	42	3.100
kansantalouden "	58	3.500
lääketieteen "	286	16.100
muilla aloilla	233	8.600

Noin 62 % kaikista tiedemiehistä toimivat siis teollisuuden, maatalouden ja kuljetusten palveluksessa.

Kongressin aikana järjestettiin myöskin lukuisia juhla-tilaisuuksia, joista loistavimmat olivat vastaanotot Pietarhovissa ja Tsarskoje Selossa. Juhlapuheita pidettiin tietysti loppumattomiin, ja neuvostotaholta kehuttiin neuvostohallituksen toimenpiteitä tieteen kehittämiseksi, kansan sivistystason ko-koittamiseksi j.n.e. Luonnollisesti kaikki neuvostolaiset puhu-jat hallituksen edustajista alkaen vanhoja professoreita myöten toistivat tunnetut iskulauseet neuvostohallituksen rauhanomaises-ta politiikasta ja vilpittömästä rauhantahdosta. Täytyihän itse prof. Pavloffinkin kongressin avajaisissa pitämässään puheessa viitata Stalinin sanoihin: "Emme halua tuumaakaan vierasta maa-ta". Eikä ulkomaalainen yleisö suinkaan suhtautunut välinpitä-mättömästi tähän propagandaan. Toinen kuuluisa ulkomaalainen tie-demies toisensa jälkeen lausui julki tunnustuksensa neuvosto-hallitukselle sen tieteelle osoittaman ymmärtämyksen johdosta ja sen rauhanomaisesta politiikasta. Olipa eräiden ulkomaalais-ten tiedemiesten lausunnoissa selviä fasismin vastaisiakin viittauksia, mitkä neuvostolehdet tietenkin mielihyvällä käyt-tivät hyväkseen omiin propagandatarkoituksiinsa.

Loppuvaikutelmana voidaan sanoa kongressin epäilemättä vas-tanneen reklaamitarkoitustaan. Kuten tavallista ei sitä paitsi vieraille annettu mitään tilaisuutta poiketa virallisesta ohjel-masta, joten mitalin toinen puoli jäi kokonaan näkemättä.

V. t. Varakonsuli.

ULKOASIAINMINISTERIÖ

RYHMÄ: 53

OSASTO: R2

ASIA: f

Pietarissa olevan gräakonsulinviraston raportti n:o 3.

v. t. Varakonsuli Nykopp.

22/8 1935

SUOMEN PÄÄKONSULIN VIRASTO

Pietarissa, elokuun 23 p:nä 1935.

PIETARI

N° 751.

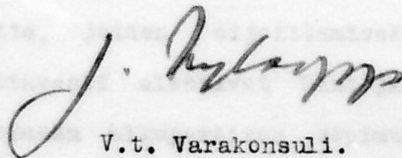
49 264 Tal. 35.
Ulkoasiainministeriölle.
27/8-35

53 R2 f.

Asia: Pääkonsulinviraston raportti.

Pääkonsulinvirasto lähettää kunnioittaen Ministeriölle ohellisena raporttinsa N° 3, joka sisältää asian:

"Tietoja Neuvostoliiton puutavaranviennistä."

V. t. Varakonsuli.

PIETARI

PÄÄKONSULIN VIRASTO.

SSA OLEVA ~~PIETARI~~

Salainen.

RAPORTTI n:o 3.

Pietari ssa 22 p:nä e l o kuuta 19 35.

Asia: Tietoja Neuvostoliiton
puutavaranviennistä.

KOASIAN	
49/264 Sal.	15
27/8-35	12
53	R2 f.

Exportljesin vahvistaman tiedon mukaan on Timber Distributors Ltd. nyttemmin sijoittanut Englannin markkinoille koko Exportljesin ja sanotun englantilaisen yhtiön välisen, heinä-elokuun vaihteessa tarkistetun sopimuksen edellyttämän määrän, eli 380.000 standerttia. Näin ollen on Timber Distributors'in onnistunut myydä vielä kuluvan kuukauden alussa myymättä jääneet 90.000 std:ttia, joiden sijoittamiseksi venäläiset kuten tunnettua huomattavasti alensivat hintojaan, samalla kuin he suostuivat vähentämään alkuperäisen sopimuksen edellyttämää määrää 400.000 std:sta 380.000 std:iin.

Exportljesin vielä lisäksi myytyä Englantiin 15.000 std:ttia hylättyä puutavaraa äskenmainitun sopimuksen ulkopuolella, nousee Neuvostoliiton koko sahatavaran vienti Englantiin tänä vuonna 395.000 std:iin, vastaavan luvun ollessa viime vuonna 402.700 standerttia.

Saksaan Exportljes oman ilmoituksensa mukaan tähän saakka on myynyt 110.000 std:ttia, mutta odotetaan saksalaisten vielä ostavan enemmän lajittelematonta kuusitavaraa, jota on myyty odotettua vähemmän Saksaan, ja jota Exportljesillä on vielä

JAKELUOHJE:

Ei julkaistavaksi.

Jakeluohjemalleja:

Tavallinen.

Tavallinen ja lisäksi ministeriölle.

Ei ulkomaanedustuksen tiedoituksiin.

Ei ulkomaanedustuksen, mutta ulkoasiainministeriön tiedoituksiin.

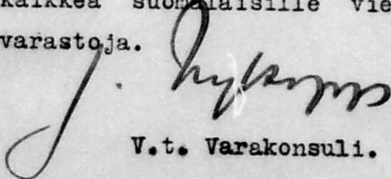
runsaasti myymättä.

Exportljesin ranskalaisen puutavarantuontisyndikaatin kanssa tekemän sopimuksen täyttäminen ranskalaisten taholta on myöskin Exportljesin mukaan taattu, joten Neuvostoliiton puutavaranmyynnit Ranskaan tänä vuonna nousevat 54.000 std:iin.

Suomeen on Neuvostoliitto tähän saakka tänä vuonna myynyt yhteensä 25.000 std:ttia.

Neuvostoliiton puutavaran myynnit yllämainittuihin maihin, nousevat siis yhteensä 584.000 std:ttiin. Exportljesin myynnistä muihin maihin ei toistaiseksi ole tarkkoja tietoja. Hollannista sanotaan, että tämän maan koko puutavarantuonnista tänä vuonna noin 70 % tulee Neuvostoliiton osalle.

Lopuksi mainittakoon, ettei Exportljes enää myy mitään lajittelematonta mäntyä Pietarin satamasta, johtuen siitä, että tämän vuoden varastot on jo kaikki myyty. Lajittelematonta kuusta on sitä vastoin vielä runsaasti saatavissa Pietarista. Tämä lienee tärkeätä ennen kaikkea suomalaisille viejille, joilla on myymättömiä mäntytaavaravaroja.

V. t. Varakonsuli.

ULKOASIAINMINISTERIÖ

RYHMÄ: 53

OSASTO: P 2

ASIA: f

Pietarissa olevan pääkonsulinviraston raportti n:o 4.

Pääkonsuli Edman

12/11 1935.

Kevi raprt

SUOMEN PÄÄKONSULIN VIRASTO Pietarissa, marraskuun 13 p:nä 1935.

P I E T A R I

N° 1020.

Ulkoasiainministeriölle.

69/267 Val. D. 31.

Asia: Pääkonsulinviraston raportti N° 4.

53 R2 f

Ohellisena Pääkonsulinvirasto kunnioittaen lähettää
Ministeriölle raporttinsa N° 4, joka sisältää asian:

"Hyökkäyksiä "fasistisia" maita vastaan Neuvostoliiton
vuosipäivän yhteydessä".

Nils / Luoma

Pääkonsuli.

PÄÄKONSULIN VIRASTO.

P I E T A R I SSA OLEVA ~~IXHEPPYSTÄ~~.

Salainen.

RAPORTTI n:o 4.

Pietari ssa 12 p:nä marras kuuta 19 35.

69 267 Val.D. 35.

Asia: Hyökkäyksiä "fasistisia"
maita vastaan Neuvostoliiton
vuosipäivän yhteydessä.

16/11. 35

CLASSIC

53 R2 f

Kuluvan marraskuun 6 päivän illaksi oli Pietarin suureen oopperaan järjestetty juhlatilaisuus, jossa ensin esitettiin joukko puheita ja mielenosoituksia, ja sen jälkeen musiikkiohjelmia; tavallisuuden mukaan oli konsulikuntakin kutsuttu tilaisuuteen. Asettuessamme meille varattuun aitoon herätti huomiota, että Saksan v.t. pääkonsuli Dittmann ei ollut saapuvilla. Mikäli hän itse jälkepäin on kertonut, oli hän suurlähetystöstään Moskovassa saanut sellaiset ohjeet, että jos jossain puheessa hyökätään Saksaa vastaan, on hänen heti poistuttava. Tämän johdosta herra Dittmann oli kysynyt ulkoasiainkomissariaatin asioimistossa, voivatko he vastata siitä, että hyökkäyksiä ei tule tapahtumaan, ja saatuaan kieltävän vastauksen hän oli päättänyt pysyä poissa - kuten siten nähtiin, täydellä syyllä. Tilaisuudessa johti puhetta ja piti avajaispuheen Pietarin kaupungin neuvoston puheenjohtaja Kodatski, joka esiintyi varsin hillitysti, mutta hiukan myöhemmin nousi puhujalavalle neuvoston jäsen Posern (hän on kieltämättä jonkun verran Leninin näköinen ja koetti ilmeisesti

JAKELUOHJE:

Tavallinen.

Jakeluohjelmalle:

Tavallinen.

Tavallinen ja lisäksi ministeriölle.

Ei ulkomaanedustuksen tiedoituksiin.

Ei ulkomaanedustuksen, mutta ulkoasiainministeriön tiedoituksiin.

matkia Leninin eleitä ja puhetapaa), joka ennen pitkää käänsi puheen fasismiin ja mitä räikeimmällä tavalla hyökkäsi eräiden nimeltä mainitsemiensa maiden kimppuun. Posernin puheita ei ole julkaistu, joten en voi yksityiskohdittain selostaa hänen sanojaan, mutta kyseessäolevan, "kansanomaisilla" käänteillä varustetun kohdan pääsisältö oli seuraava: Saksassa ei Hitler ole kyennyt lunastamaan ainoatakaan niistä vekseleistä, jotka hän vallan anastaessaan antoi kansalleen, vaan ovat ne kaikki menneet protestiin. Näin ollen on sota ainoa keino, joka vielä vähäksi aikaa voi hänet pelastaa, ja senvuoksi hän nyt kuumeisella kiireellä varustautuu sotaan. Hyvänä esimerkkinä hänelle on tässä eräs toinen fasistinen maa, Italia, joka parailaan näyttää miten annetaan palttua kansainvälisille sopimuksille, kun on kysymyksessä fasismin pönkittäminen ja imperialististen tarkoitusperien ajaminen. Kolmas fasistinen maa ja maailmanrauhan uhkaaja on kaukaisessa idässä oleva Japani, joka kavalaan tapaan sa keräilee riidansyitä ja omien edesottamuksiensa kieroja selityksiä, voidakseen tilaisuuden tullen käyttää niitä hyväkseen.

Se mitä Posern puheessaan sanoi Italiasta, on osaltaan todistuksena siitä, että Neuvostoliiton virallinen kanta nyttemmin on jyrkästi Italian - vastainen ja abessiinhlaisystävällinen. Sanomalehtien pilakuvissa näkyekin nykyään Mussolini melkein yhtä usein kuin Hitler. - Italian varakonsuli istui aitiassa vaivautuneen näköisenä, pitämättä kuitenkaan tarpeellisena poistua.

Niilo Luoma
Pääkonsuli.